

ROLLEN

☒ DECREET	☒ UITVOERINGSBESLUIT	☒ MEMORIE VAN TOELICHTING
		ALGEMENE TOELICHTING (zie onderaan)
		ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING
<p>Art. 2 In dit decreet wordt verstaan onder:</p>		
<p>2° sociaal-culturele volwassenenorganisatie: een missie- en waarden gedreven organisatie die bijdraagt tot een democratische, duurzame, inclusieve en solidaire samenleving door de verbindende, de kritische en de laboratoriumrol actief op te nemen. Ze ontwikkelt, al dan niet in samenwerking met andere organisaties, sociaal-culturele praktijken voor en met volwassenen die relevant zijn voor de samenleving en die de vertaling vormen van een eigen weloverwogen integratie van twee of meerdere functies, namelijk de cultuurfunctie, de leerfunctie, de maatschappelijke bewegingsfunctie en de gemeenschapsvormende functie. Deze sociaal-culturele praktijken spelen zich grotendeels af binnen de vrije tijd van volwassenen;</p>		
<p>3° sociaal-culturele rol: een verbindende, een kritische of een laboratorium rol;</p>		<p>3° sociaal-culturele rol: De punten 4° tot en met 6° omschrijven de drie rollen die het sociaal-cultureel volwassenenwerk in de samenleving opneemt.</p>
<p>4° verbindende rol: mensen verbinden met groepen, gemeenschappen en de brede samenleving door hen ruimtes te bieden waarin ze zich kunnen ontwikkelen in relatie tot anderen en door hen kansen te bieden op deelnemen en deelhebben aan die groepen,</p>		<p>4° verbindende rol De 'verbindende rol' verwijst naar processen waarbij actoren (mensen, groepen, gemeenschappen) op elkaar betrokken geraken met wederzijdse erkenning, vertrouwen en wederkerigheid tot gevolg. In relatienetwerken,</p>

☒ DECREET	☒ UITVOERINGSBESLUIT	☒ MEMORIE VAN TOELICHTING
aan gemeenschappen en aan de brede samenleving;		groepen en gemeenschappen kunnen individuen zich actief verhouden op anderen, de omgeving en de brede samenleving en er verantwoordelijkheid en eigenaarschap in opnemen. Individuen ontwikkelen zo hun relationeel burgerschap. Daarin ligt de maatschappelijke betekenis van de verbindende rol.
5° kritische rol : in vraag stellen van waarden, normen, opvattingen, instituties en spelregels en de publieke dialoog daarover voeren en voeren;		5° kritische rol De 'kritische rol' verwijst naar processen van reflexieve waardering en stellingname ten aanzien van de heersende cultuur en samenleving. Mensen worden zich bewust van kwesties, betrekken er zich op en maken ze mee tot publieke kwestie. Individuen ontwikkelen zo hun kritisch burgerschap. Daarin ligt de maatschappelijke betekenis van de kritische rol . Uiteraard moet dit gebeuren met respect voor het kader en de doelstelling van het decreet en in het bijzonder voor de principes en de regels van de democratie en het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens.
6° laboratoriumrol : in maatschappelijk innoverende praktijken experimenteren met nieuwe maatschappelijke spelregels als antwoord op complexe samenlevingsvraagstukken;		6° laboratoriumrol De 'laboratoriumrol' verwijst naar processen van maatschappelijke verandering als antwoord op samenlevingskwesties. In maatschappelijk innoverende praktijken, zoeken en proberen mensen, groepen, organisaties en gemeenschappen al lerend antwoorden te vinden op maatschappelijke uitdagingen. Organisaties kunnen daartoe exploreren met nieuwe strategieën, methodes, thema's functiemixen, ... en mogen daar ook in mislukken. Individuen ontwikkelen zo hun ondernemend burgerschap. Daarin ligt de

☒ DECREET	☒ UITVOERINGSBESLUIT	☒ MEMORIE VAN TOELICHTING
		maatschappelijke betekenis van de laboratoriumrol .
Art. 3		Art. 3
		<p>Om tot een divers sociaal-cultureel landschap te komen subsidieert de Vlaamse overheid via dit decreet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën met een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied of een relevantie en uitstraling voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad; - Sociaal-culturele volwassenenorganisaties die een werking ontplooiën die afgestemd is op de culturele en maatschappelijke context van de regio of regio's waarin ze werken en die complementair is aan de werking van andere spelers. - Projecten met een bovenlokaal karakter van sociaal-culturele volwassenenorganisaties, die een bijdrage leveren aan de laboratoriumrol of aan de door de Vlaamse Regering bepaalde maatschappelijke uitdagingen.
Art. 10 Het inhoudelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 9, §1, 1° en het plan van aanpak, vermeld in artikel 9, §1, 6°, worden getoetst aan de volgende beoordelingselementen:	Art. 23 Om tot een gemotiveerd advies te komen over het inhoudelijk deel van het beleidsplan, hanteren de <i>beoordelingscommissies</i> de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10 , eerste lid van het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk, uitgewerkt in de volgende beoordelingscriteria:	Artikel 10 In het eerste lid, 1° tot en met 9°, worden de beoordelingselementen opgesomd waaraan het inhoudelijk deel van de subsidieaanvraag of de werking wordt getoetst.
3° de bijdrage van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie aan de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen ;	3° de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen :	3° De organisatie geeft aan hoe ze bijdraagt aan de drie sociaal-culturele rollen: de verbindende rol, de kritische rol en de laboratoriumrol .

☒ DECREET	☒ UITVOERINGSBESLUIT	☒ MEMORIE VAN TOELICHTING
	<p>a) de organisatie expliciteert haar visie op de verbindende rol en hoe ze via haar werking die rol zal waarmaken;</p> <p>b) de organisatie expliciteert haar visie op de kritische rol en hoe ze via haar werking die rol zal waarmaken;</p> <p>de organisatie expliciteert haar visie op de laboratoriumrol en hoe ze via haar werking die rol zal waarmaken;</p>	
	<p>Art. 24 Om tot een gemotiveerde evaluatie van de inhoudelijke werking te komen hanteren de visitatiecommissies de beoordelingselementen, vermeld in artikel 10, eerste lid van het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk, uitgewerkt in de volgende evaluatiecriteria:</p>	
	<p>3° de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie aan de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen: werkingsgegevens tonen aan hoe de organisatie de drie sociaal-culturele rollen waarmaakt;</p>	
Art. 22		Art. 22
		<p><i>De beoordelingscommissies hanteren de uitgewerkte beoordelingscriteria om tot een gemotiveerd advies te komen. Het is de beleidsintentie om in deze criteria vooral de ambities aan te geven van de organisatie voor de komende beleidsperiode. In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe er gedacht wordt om de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen uit artikel 10 (eerste kolom) uit te werken in specifieke beoordelingscriteria voor de beoordelingscommissies (tweede kolom).</i></p> <p>Inhoudelijk deel</p>

☒ DECREET	☒ UITVOERINGSBESLUIT	☒ MEMORIE VAN TOELICHTING					
		3. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen	<ul style="list-style-type: none"> De organisatie expliciteert haar visie op de drie sociaal-culturele rollen en hoe ze via haar werking deze rollen de komende beleidsperiode zal waarmaken. 				
Art. 23		Art. 23					
		<p><i>De visitatiecommissies</i> hanteren de evaluatiecriteria om tot een gemotiveerde evaluatie te komen van de voorbije werking gedurende de eerste twee jaar van de beleidsperiode. In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe er gedacht wordt om de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen uit artikel 10 (eerste kolom) uit te werken in specifieke evaluatiecriteria voor de visitatiecommissies (tweede kolom).</p> <table border="1" data-bbox="1464 943 2110 1086"> <thead> <tr> <th colspan="2" data-bbox="1464 943 2110 983">Inhoudelijk deel</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1464 983 2069 1086">3. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen</td> <td data-bbox="2069 983 2110 1086">•</td> </tr> </tbody> </table>		Inhoudelijk deel		3. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen	•
Inhoudelijk deel							
3. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen	•						
Art. 35 Het inhoudelijk deel van het beleidsplan, vermeld in artikel 33, 1°, wordt getoetst aan de volgende beoordelingselementen:	Art. 38 Om een gemotiveerd oordeel te vormen over de inhoudelijke werking en het inhoudelijke deel van het beleidsplan, hanteert de beoordelingscommissie de Beoordelingselementen, vermeld in artikel 35 , eerste lid van het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk, uitgewerkt in de volgende beoordelingscriteria:	Art. 35					

☒ DECREET	☒ UITVOERINGSBESLUIT	☒ MEMORIE VAN TOELICHTING				
<p>3° de bijdrage van de sociaal-culturele volwassenenorganisatie, vermeld in artikel 29, aan de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen;</p>	<p>3° de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie aan de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen:</p> <p>a) de organisatie expliciteert haar visie op de drie sociaal-culturele rollen;</p> <p>de organisatie toont door werkingsgegevens aan hoe ze de drie sociaal-culturele rollen waarmaakt en geeft aan hoe ze in de toekomst verder wil inzetten op de realisatie van die rollen;</p>	<p>3° De organisatie draagt bij tot de drie sociaal-culturele rollen: de verbindende rol, de kritische rol en de laboratoriumrol.</p>				
Art. 42		Art. 42				
		<p><i>De beoordelingscommissie hanteert de beoordelingscriteria om tot een gemotiveerd advies te komen. In de tabel hieronder wordt aangegeven hoe er gedacht wordt om de inhoudelijke en zakelijke beoordelingselementen uit artikel 35 (eerste kolom) uit te werken in specifieke beoordelingscriteria voor de beoordelingscommissie (tweede kolom).</i></p> <table border="1" data-bbox="1464 887 2087 1393"> <thead> <tr> <th colspan="2" data-bbox="1464 887 2087 922">Inhoudelijk deel</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1464 922 1783 1393"> <p>4. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen</p> </td> <td data-bbox="1783 922 2087 1393"> <ul style="list-style-type: none"> • De organisatie expliciteert haar visie op de drie sociaal-culturele rollen • De organisatie toont door werkingsgegevens aan hoe ze de drie sociaal-culturele rollen waarmaakt en geeft aan hoe ze in de toekomst verder wil inzetten </td> </tr> </tbody> </table>	Inhoudelijk deel		<p>4. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De organisatie expliciteert haar visie op de drie sociaal-culturele rollen • De organisatie toont door werkingsgegevens aan hoe ze de drie sociaal-culturele rollen waarmaakt en geeft aan hoe ze in de toekomst verder wil inzetten
Inhoudelijk deel						
<p>4. de bijdrage van de sociaal-culturele organisatie tot de realisatie van de drie sociaal-culturele rollen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De organisatie expliciteert haar visie op de drie sociaal-culturele rollen • De organisatie toont door werkingsgegevens aan hoe ze de drie sociaal-culturele rollen waarmaakt en geeft aan hoe ze in de toekomst verder wil inzetten 					

☒ DECREET	☒ UITVOERINGSBESLUIT	☒ MEMORIE VAN TOELICHTING	
			op de realisatie van die rollen.
Art. 45 De Vlaamse Regering kan subsidies toekennen voor projecten aan sociaal-culturele volwassenenorganisaties		Art. 45	
		Via een projectregeling wil de Vlaamse Regering enerzijds de laboratoriumrol in het sociaal-cultureel volwassenenwerk stimuleren en anderzijds mogelijkheden voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk creëren om in te spelen op zeer actuele maatschappelijke uitdagingen.	
Art. 47 Sociaal-culturele volwassenenorganisaties, vermeld in artikel 45, kunnen een projectdossier indienen bij de administratie.		Art. 47	
Het project wordt getoetst aan de volgende beoordelingscriteria: 4° a) de bijdrage van het project aan de realisatie van de laboratoriumrol ;		4° a) De aanvrager kan er voor opteren om een project in te dienen dat een bijdrage levert aan de invulling van de laboratoriumrol . De aanvrager kan daarbij een maatschappelijk innoverende praktijk voorop stellen die ofwel een eerder experimenteel karakter heeft ten opzichte van de reguliere werking van de organisatie dan wel eerder een experimenteel karakter heeft als sociaal-culturele praktijk in Vlaanderen b) De aanvrager kan er evenzeer voor opteren om een project in te dienen dat een bijdrage levert aan de door de Vlaamse overheid bepaalde prioriteiten.	
Art. 48		Art. 48	
§1. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie die op grond van dit decreet een subsidie ontvangt op basis van titel 2 en 3, is onderworpen aan de volgende verplichtingen:		Een vierde verplichting gaat om het gebruik van het Nederlands. Om bij te dragen aan de doelstelling van het decreet en een verbindende rol te kunnen spelen in onze samenleving, is het noodzakelijk dat alle verantwoordelijken binnen elke organisatie over	

☒ DECREET	☒ UITVOERINGSBESLUIT	☒ MEMORIE VAN TOELICHTING
4° alle verantwoordelijken beschikken over actieve kennis van het Nederlands;		een actieve kennis van het Nederlands beschikken.
§2. Elke sociaal-culturele volwassenenorganisatie die op grond van dit decreet een subsidie ontvangt op basis van titel 4 is onderworpen aan de volgende verplichtingen: 2° alle verantwoordelijken beschikken over actieve kennis van het Nederlands;		§2 omschrijft de verplichtingen waaraan de aanvragers die een projectsubsidie ontvangen, zijn onderworpen 2° gaat om het gebruik van het Nederlands. Om bij te dragen aan de doelstelling van het decreet en een verbindende rol te kunnen spelen in onze samenleving , is het noodzakelijk dat alle verantwoordelijken binnen elke organisatie over een actieve kennis van het Nederlands beschikken.

ALGEMENE TOELICHTING (uit de Memorie van Toelichting)

1. Samenvatting

De krachtlijnen van het nieuwe decreet zijn:

- het sociaal-cultureel volwassenenwerk als belangrijke civiele actor erkennen;
- sociaal-culturele volwassenenorganisaties ondersteunen die sociaal-culturele praktijken ontwikkelen in de vrije tijd van mensen waarin mensen en groepen worden aangesproken in één of meerdere bestaansdimensies en levenssferen;
- sterker inzetten op sociaal-culturele participatie;
- kiezen voor een open benadering met stimulansen voor vernieuwing, innovatie en kwaliteit door:
  - o een functiegerichte benadering;
  - o een vlottere in- en uitstroom van organisaties;
  - o een dynamisch financieel kader;
  - o projectsubsidies;
  - o sociaal-cultureel ondernemerschap mogelijk te maken.
- een sterk kwalitatieve benadering inbouwen;
- **verduidelijking van de rollen van het sociaal-cultureel volwassenenwerk beklemtonen;**
- opereren op drie niveaus: sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking voor het Nederlandse taalgebied (al dan niet met inbegrip van en het tweetalige gebied BrusselHoofdstad), sociaal-culturele volwassenenorganisaties met een werking binnen een specifieke regio en sociaal-culturele volwassenenorganisaties- of initiatieven die projecten ontwikkelen met een bovenlokaal karakter.

2. Situering

2.1 Algemeen

Dit nieuwe beleid moet dus inzetten op een kader dat organisaties en sector toelaat de eigen identiteit zichtbaar te maken en zich tegelijk ook maatschappelijk te legitimeren. Dit nieuwe beleid moet mogelijk maken dat organisaties en praktijken daarbij eigen formats en hybride organisatievormen ontwikkelen in functie van hun zoektocht naar antwoorden op maatschappelijke uitdagingen. Dit kader ontwikkelen we best op basis van twee elementen: **de sociaal-culturele rollen die organisaties kunnen opnemen in de samenleving (de verbindende rol, de kritische rol en de laboratoriumrol)** enerzijds en de weloverwogen eigen mix van functies (de gemeenschapsvormende functie, de cultuurfunctie, de leerfunctie en de maatschappelijke bewegingsfunctie) anderzijds.

2.3 Beleidsnota Cultuur 2014-2019

“Sociaal-cultureel werk is er in alle vormen en gedaanten, heeft verschillende functies en **rollen** en spoort van lokaal tot internationaal. (...)”

2.5 Beleidstraject

Tussen eind november 2015 en januari 2016 vonden verschillende gesprekken en bijeenkomsten plaats met stakeholders, onderzoekers, de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en mensen werkzaam binnen nauwverwante sectoren met als doel ideeën en standpunten te genereren om de beleidslijnen uit het Regeerakkoord en de beleidsnota Cultuur verder te concretiseren. Vijf focusgroepen bogen zich over vijf verschillende kwesties waar het nieuwe beleidskader zich moet toe verhouden: **‘Doelen, rollen en functies van het sociaal-cultureel volwassenenwerk’, (...)** .

Op 17 mei 2016 gaf de Strategische Adviesraad Cultuur op eigen initiatief een advies over de conceptnota waarin ze aangaf positief te staan tegenover de algemene analyses en krachtlijnen van de conceptnota van de Vlaamse Regering. Daarnaast formuleerde de Raad een aantal inhoudelijke opmerkingen. Zij uitte haar bezorgdheid over **de negatieve connotatie van de integratierol**.

(...)

Een aantal opmerkingen leidde tot aanpassingen in de verdere ontwikkeling van het decreet: **de integratierol werd vervangen door de verbindende rol (...)**.

3. Krachtlijne en doel van het decreet

3.4 Kiezen voor een open benadering met stimulansen voor vernieuwing, innovatie en kwaliteit

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties bouwen een werking uit vanuit een civiel perspectief en bevorderen de sociale-culturele participatie in de samenleving. Zij doen dat door een kwalitatieve werking uit te bouwen vanuit hun missie en visie en rond een zelf gekozen functiemix. **Die werking draagt bij tot het vervullen van de drie maatschappelijke rollen** en speelt zich grotendeels af binnen de vrije tijd van volwassenen.

3.4.1 Een functiegerichte benadering

(...)

De functiebenadering zoals uitgewerkt in dit decreet krijgt pas zijn volle betekenis in het licht van de **drie sociaal-culturele rollen** die alle sociaal-culturele volwassenenorganisaties opnemen in de processen in het maatschappelijk middenveld waarbinnen een democratische samenleving telkens opnieuw gestalte krijgt, met name **een 'verbindende rol', een 'kritische rol' en een 'laboratoriumrol'**. **Deze rollen** verwijzen naar de manier waarop het sociaal-cultureel volwassenenwerk zich kan verhouden tot de samenleving en wat het kan bijdragen aan de vormgeving van de samenleving. **De drie maatschappelijke rollen** geven dus aan wat de opstelling én de bijdrage van sociaal-culturele volwassenenorganisaties kan zijn in de processen die de samenleving vormgeven en aan de relaties met andere maatschappelijke actoren.

Sociaal-culturele volwassenenorganisaties ontwikkelen sociaal-culturele praktijken die een vertaling zijn van de functiekeuze en die bijdragen tot het vervullen van **de drie maatschappelijke rollen**.

3.4.3 Een dynamisch financieel kader

(...)

Per beleidsperiode kunnen middelen dan ook stijgen of dalen of eventueel ook worden stopgezet. Binnen de doelstellingen van dit decreet en met de vier sociaal-culturele functies voor ogen, kunnen organisaties, vanuit de kracht van hun missie en visie zelf aangeven hoe zij een kwalitatieve werking ontplooiën **die bijdraagt aan de vervulling van de drie maatschappelijke rollen** en welke subsidie-enveloppe zij nodig hebben om hun ambities waar te maken.

3.6 Klemtoon op verduidelijking van de rollen van het sociaal-cultureel werk

In het decreet van 4 april 2003 en de bijhorende memorie van toelichting is het hanteren van de sociaal-culturele methodiek essentieel als instrument om de identiteit, eigenheid en legitimiteit van de sector te duiden.

De sociaal-culturele methodiek staat voor een manier van denken en handelen. Zij functioneert als een kader om de praktijk structuur te geven en te verbeteren. Een kader waarmee sociaal-cultureel werkers en organisaties worden uitgedaagd hun visie op mens en samenleving te ontwikkelen, hun

doeloriëntaties scherp te stellen en hun werk en handelingsprincipes logisch te construeren en vorm te geven. In die zin draagt het kader bij tot de ontwikkeling van kwaliteit in de organisaties en werkt het als dusdanig ook 'verbindend'.

Zoals hoger vermeld, stellen zich twee problemen. Enerzijds is het kader te abstract en complex, anderzijds te open zodat eigenlijk ook praktijken en organisaties uit andere sociaal-cultureel werksectoren als jeugdwerk en samenlevingsopbouw er zich van kunnen bedienen.

Om die redenen schuift het nieuwe decreet de sociaal-culturele methodiek niet langer naar voren als een essentieel element. Het behoudt wel de fundamentele elementen ervan in een geactualiseerde en meer hanteerbare vorm: de relatie tussen visie, missie en doelstellingen tot de decretale doelstellingen, **de drie sociaal-culturele rollen**, de vier functies en de eigen functiemix, en de interventiestrategieën vormen het eenduidige uitgangspunt voor zowel het beleidskader als voor het opzetten van sociaal-culturele praktijken. Deze meer open benadering moet meer kansen bieden om te innoveren, duurzame samenwerkingsverbanden aan te gaan en de rol als civiele actor ten volle op te nemen.

De bouwstenen van een sociaal-culturele methodiek zitten in het nieuw decreet onder andere verankerd in het beoordelingskader zoals de opdracht om missie en visie te expliciteren, om doelen en de hiertoe gekozen acties te expliciteren alsook om werk- en handelingsprincipes te duiden. Bovendien zijn de elementen uit de sociaal-culturele methodiek, zoals geformuleerd in het decreet van 2003, terug te wijzen naar of zelfs rechtstreeks te verbinden met **de rollen** en functies die worden opgenomen door het sociaal-cultureel werk voor volwassenen.

De verbindende rol, de cultuur- en gemeenschapsvormende functie en de doelstelling van het decreet omvatten bijvoorbeeld:

- 'de mens als zin- en waardezoeker, als cultuurschepper en sociaal wezen';
- 'als doelstellingen staan het ontwikkelen van een eigen identiteit, het bevorderen van sociale integratie en maatschappelijke participatie voorop';
- 'er wordt aangezet tot de vorming van sociale netwerken en culturele symbolen';
- 'als doelstellingen staan de opbouw van een democratische, duurzame en inclusieve samenleving voorop.

De kritische rol, de laboratoriumrol, de leerfunctie en de maatschappelijke bewegingsfunctie hebben een directe relatie met:

- 'de mens als kennisverwerker en vaardige actor';
- 'er worden processen van kritische bewustwording, reflexieve verantwoording en persoonlijke bekwaming gestimuleerd';
- 'de mens als creatieve explorator'.

3.7 Opereren op drie niveaus

(...)

Ten derde kunnen bovenlokale projecten van sociaal-culturele volwassenenorganisaties of initiatieven worden gesubsidieerd. Een project moet opgebouwd zijn vanuit minstens twee sociaal-culturele functies en inzetten op het doel van het decreet. Bovendien moet het project ofwel de **laboratoriumrol vervullen**, in maatschappelijke innoverende praktijken experimenteren met nieuwe maatschappelijke spelregels als antwoord op complexe samenlevingsvraagstukken, ofwel een expliciete bijdrage leveren aan een actuele maatschappelijke uitdaging die door de Vlaamse Regering op de agenda wordt geplaatst.

5. Advies strategische adviesraad en advies Raad van State

5.1 Strategische adviesraad: advies

(...)

a) **Beleidsstraject: en algemene appreciatie**

De sectorraad onderschrijft de verschillende positieve elementen in het nieuwe decreet zoals het **herformuleren van de integratierol naar de verbindende rol**, een vlottere in- en uitstroom, de versoepeling van de juridische vorm etc.

(...)

c) **Toegang tot het decreet**

De sectorraad geeft positief advies aan de flexibilisering van de juridische structuur van organisaties, de ruimte om een deel van de werking buiten de vrije tijd van deelnemers te organiseren en de **omvorming van de integratierol naar de verbindende rol**. Wat het verlaten van de methodiek betreft, vraagt de sectorraad om deze verder te onderzoeken als sectoroverstijgend en inspirerend referentiekader.

De sectorraad vraagt dat de verbindende rol ook in de memorie van toelichting breed benaderd wordt. Ook de niet lineaire benadering van de functies beschouwt de sectorraad als een sterkte. De functiemix is het kern-DNA van organisaties; van hieruit moeten zij hun verhaal kunnen vertellen. De sectorraad vraagt om ook bij de verdere uitwerking van de uitvoeringsbesluiten te vertrekken vanuit de functiemix.

5.2 Gevolgen aan het advies Strategische Adviesraad

b) **Toegang tot het decreet**

(...)

Het decreet beoogt de ondersteuning van nieuwe sociaal-culturele dynamieken en kansen voor veelbelovende sociaal-culturele praktijken. Daarom wordt geopteerd om extra middelen te investeren in projecten die in eerste instantie inzetten op maatschappelijk innoverende praktijken (**de laboratoriumrol van het sociaal-cultureel volwassenenwerk**) of inspelen op maatschappelijke uitdagingen die door de Vlaamse Regering worden geformuleerd. In het regiodecreet kan ruimte worden gemaakt voor nieuwe spelers. Diegenen die ambitie hebben om volwaardig landelijk te opereren kunnen intekenen op dit decreet.

In de memorie wordt, in het kader van **de verbindende rol**, de verbinding met de samenleving meer centraal gesteld.